

**Postanowienie Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego
z dnia 23 kwietnia 2002 r.**

III SW 3/02

Brak winy lub znikomy stopień zawinienia w naruszeniu prawa nie mają znaczenia dla oceny zasadności odrzucenia sprawozdania wyborczego partii na podstawie art. 122 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.).

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Beata Gudowska (sprawozdawca), Roman Kuczyński, Jerzy Kuźniar, Jerzy Kwaśniewski, Jadwiga Skibińska-Adamowicz, Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 kwietnia 2002 r. skargi Komitetu Wyborczego Alternatywa Ruch Społeczny na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 4 marca 2002 r. w przedmiocie odrzucenia sprawozdania wyborczego

o d d a l i ł skargę.

U z a s a d n i e

Uchwałą z dnia 2 marca 2002 r., wydaną na podstawie art. 122 ust. 1 pkt 3 lit d ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.), Państwowa Komisja Wyborcza odrzuciła sprawozdanie wyborcze Komitetu Wyborczego Alternatywa Ruch Społeczny o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu związanych z udziałem w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 23 września 2001 r. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła naruszenie art. 111 ust. 1 Ordynacji przez przyjęcie i wydatkowanie kwoty 92.170,00 zł stanowiącej wpłaty osób fizycznych oraz naruszenie art. 127 ust. 1 Ordynacji przez dokonanie zwrotu

kwoty 24.500,17 zł na rachunki osób fizycznych.

W skardze na tę uchwałę Komitet Wyborczy przyznał fakt dokonania wpłat na rachunek bankowy Komitetu, przez osoby ujęte na liście załączonej do sprawozdania Komitetu łącznie na kwotę 92.170,00 zł oraz fakt przyjęcia gotówkowych wpłat na rachunek Komitetu Wyborczego oraz ich zwrot darczyńcom. Postawił jednak zarzut działania w dobrej wierze, przy braku wiedzy i zgody na wpłaty gotówkowe oraz w zgodzie z interpretacją Ordynacji przejętą przez władze Komitetu Wyborczego w informacji skierowanej do kandydatów na posłów. Komitet Wyborczy podkreślił, że rzetelność jego wyliczeń nie została zakwestionowana, więc wniósł o orzeczenie przez Sąd Najwyższy "zgodnie z dobrem obywateli".

Państwowa Komisja Wyborcza wniosła o oddalenie skargi, uznając podniesione w niej argumenty za nieistotne dla oceny wydanego postanowienia. W stanowisku Komisji w sprawie skargi podniesiono, że art. 122 ust. 1 pkt 3 lit. d Ordynacji wyborczej ustanawia bezwzględne przesłanki odrzucenia sprawozdania finansowego partii politycznej, jeżeli Komitet przyjął środki finansowe z innego źródła niż Fundusz Wyborczy. Wskazując, że Komitet Wyborczy Alternatywa Ruch Społeczny naruszył przepis art. 111 ust. 1 Ordynacji, powołano się na dane zawarte w jego sprawozdaniu o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych w związku z wyborami do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonymi w dniu 23 września 2001 r. za okres od dnia 17 sierpnia do dnia 17 grudnia 2001 r.; ustalenia zawarte w opinii i w raporcie biegłego rewidenta z dnia 20 grudnia 2001 r. oraz wynik badania we własnym zakresie dokumentów finansowych Komitetu, które wykazały pozyskanie przez Komitet Wyborczy kwoty 92.170,00 zł jako wpłat od osób fizycznych dokonanych wprost na rachunek bankowy Komitetu oraz dokonanie zwrotu darczyńcom wpłat gotówkowych w łącznej kwocie 24.500,17 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Fakty ustalone w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej nie zostały zakwestionowane, a ich ocena, dokonana przez Państwową Komisję Wyborczą jako naruszenie przez Komitet Wyborczy Alternatywa Ruch Społeczny przepisów ustawy Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących finansowania wyborów, jest trafna.

Art. 111 ust. 1 tej ustawy stanowi, że środki finansowe komitetu wyborczego

partii politycznej mogą pochodzić wyłącznie z Funduszu Wyborczego tej partii, tworzono na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. Nr 98, poz. 604, ze zm.), nie mogą to więc być wpłaty dokonywane na konto bankowe Komitetu ujęte w jego przychodach. Zgromadzone na rachunku bankowym z naruszeniem tego przepisu środki pieniężne - według sprawozdania Komitetu Wyborczego w kwocie 92.170,00 zł - pochodziły od osób fizycznych ujętych na liście stanowiącej załącznik nr 1 do sprawozdania, natomiast w załączniku nr 2 ujęto inne osoby, które dokonały wpłat gotówkowych na rachunek Komitetu Wyborczego Alternatywa Ruch Społeczny i którym wpłacone kwoty zostały zwrócone. To zaś nie jest zgodne z art. 127 ust. 1 Ordynacji, który stanowi, że korzyści majątkowe przekazane albo przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem m. in. art. 113 podlegają, przypadkowi na rzecz Skarbu Państwa.

Zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 3 lit. d Ordynacji, Państwowa Komisja Wyborcza, w razie stwierdzenia przyjęcia przez komitet wyborczy partii politycznej środków finansowych pochodzących z innego źródła niż Fundusz Wyborczy tej partii, odrzuca sprawozdanie. Taka decyzja wynika jednoznacznie z przytoczonego przepisu, co wyklucza możliwość odstąpienia od niej z jakichkolwiek powodów. Nie ma więc żadnego znaczenia nacisk argumentacji skargi Komitetu Wyborczego na jawność i sumienność działań Komitetu ani na niewłaściwe rozumienie przepisów Ordynacji przez władze Komitetu Wyborczego dokonujące ich interpretacji w zawiadomieniu kandydatów do Sejmu. Przepisy Ordynacji nie mają charakteru zaleceń, lecz bezwzględnie obowiązują. Są jednakowe dla wszystkich uczestników kampanii wyborczej i żaden komitet wyborczy nie może być zwolniony z obowiązku ich przestrzegania, zwłaszcza w imię "dobra obywateli", opacznie w skardze rozumianego.

Należy także podkreślić, że brak winy lub znikomy stopień zawinienia w naruszeniu prawa nie mają znaczenia dla oceny zasadności odrzucenia sprawozdania (por. postanowienie siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2001 r., III SW 12/01 niepublikowane).

Z tych względów, skargę, w której nie podano okoliczności wskazujących na bezpodstawność odrzucenia sprawozdania, Sąd Najwyższy oddalił.

=====